

नागपूर जिल्हा (ग्रामीण) पोलीस वार्तापत्र पोलीस अधिक्षक कार्यालय, नागपूर.

दिनांक २३/०१/२०२५ (गुरूवार) सकाळ

नागपूर ग्रामीण पोलीस आणि सेव लाईफ फाउंडेशन यांच्या एकत्रित प्रकल्पामुळे नागपूर ग्रामीण जिल्हा येथील अपघात आणि प्राणांतिक अपघातामध्ये झाली घट

दिनांक २२/०१/२०२५ रोजी मा. मुख्य सचिव श्रीमती सुजाता सौनिक यांनी विभागीय आयुक्त कार्यालय, नागपूर येथे विदर्भातील जिल्हयात होणारे अपघात आणि प्राणांतिक अपघात कमी च्या बाबतीत आढावा घेतला. सदर आढावा बैठकीमध्ये मा. श्री. हर्ष ए. पोद्दार, पोलीस अधिक्षक नागपूर ग्रामीण जिल्हा यांनी नागपूर ग्रामीण जिल्हा चे अपघात आणि प्राणांतिक अपघात कमी करण्याचे प्रकल्पाचे सादरीकरण केले ज्यामुळे इतर जिल्हयात सुध्दा याप्रकारे अपघात आणि प्राणांतिक अपघात कमी करण्याच्या उपाययोजना केल्या जाव्यात. सन २०२३ -२०२४ मध्ये नागपूर ग्रामीण जिल्हा पोलीस हे **सेव लाईफ फाउंडेशन** सोबत सामजंस्य करार करून अपघात आणि प्राणांतिक अपघात कमी करण्यासाठी वेगवेगळ्या उपाययोजना करत आहे. या प्रकल्पामुळे २०२३ मध्ये **११ टक्के** आणि २०२४ मध्ये **६ टक्के** अपघात आणि प्राणांतिक अपघात चे प्रमाण कमी झाले. या प्रकल्पामध्ये नागपूर ग्रामीण जिल्हयाच्या अपघात आणि प्राणांतिक अपघात होण्याच्या पध्दतीचा अभ्यास केला गेला. या अभ्यासामध्ये सर्वात जास्त अपघात आणि प्राणांतिक अपघात होणाऱ्या १६ वेगवेगळ्या जागा आणि १८ अरूंद रस्ते शोधले गेले. या जागांवर विशेष लक्ष देवून अपघात आणि प्राणांतिक अपघात कमी करण्यासाठी कारवाई/उपाययोजना करण्यात आल्या.या कारवाई/उपाययोजनांमुळे जास्त प्रमाणात अपघात आणि प्राणांतिक अपघात होणाऱ्या १६ जागेवर **४८ टक्के** आणि १८ अरूंद रस्त्यावर **२५ टक्के** अपघात आणि प्राणांतिक अपघाताचे प्रमाण कमी झाले. एकंदरीत या प्रकल्पांमुळे नागपूर ग्रामीण जिल्हयाचे अपघात आणि प्राणांतिक अपघाताचे प्रमाण कमी झाले. **नागपूर ग्रामीण जिल्हा पोलीस दला तर्फे जिल्हयातील ७ वेगवेगळ्या जागा जिथे सर्वात जास्त प्राणांतिक अपघाताचे प्रमाण होते तिथे रस्त्यामध्ये अभियांत्रिकी बदल केले गेले त्यामुळे तिथे प्राणांतिक अपघाताचे प्रमाण निरंक झाले.** मा. मुख्य सचिव यांनी सुचना दिल्या की नागपूर ग्रामीण जिल्हयाच्या अपघात आणि प्राणांतिक अपघात कमी करणाऱ्या प्रकल्पांची आणि उपाययोजनांची विदर्भातील इतर जिल्हे यांनी सुध्दा अंमलबजावणी करावी.

Review of Best Practices

Nagpur Rural

Nagpur Zero-Fatality District (ZFD) Programme

Objective:

50% reduction in road crash fatalities in Nagpur within 3 yrs

Institutionalize best practices through training and toolkits

Monitor implementation of works undertaken

Proactive support for solution implementation

Zero-Fatality District MoU Signing, March 2024

2

What Worked

Target based approach for fatality reduction

Data driven decision making to identify fatality trends

Strategic and efficient allocation of Police resources on high priority interventions by Nagpur Rural Police

Visible Police Enforcement leading to deterrent effect

Frequent district-level leadership reviews

Impact measurement, validation, and revalidation

Physical visits by Traffic Police and SLF at fatality locations

Administrative changes - leave policy, transfer policy, and cross-jurisdictional activity

Review Meeting chaired by Police-6 Minister

3

Best Practice 4: Engineering Interventions

Best Practice 4: Engineering Interventions

Best Practice 1: Data Analysis

Nagpur Rural: Heatmap 2023 vs 2024

No. of Fatalities
Low
High

Data Source: Nagpur Rural Police: Crime Data for year 2023 and 2024

18